

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 9.

V Ljubljani, v soboto 28. februarja 1903.

Letnik VIII.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slovenskega Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani Stari trg šte. 19. Uradne ure od 9 do 12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Čast in slava Leonu XIII.!

Hudi časi so bili, ko je zatisnil mučeniški papež Pij IX. trudne oči. Mazzinijevi učenci so upali, da je ž njim legel v grob zadnji papež. Že so sanjari o kapitolu, ki naj bi se dvigal na razvalinah Vatikana in Kvirinala, na groblji papeštva in kraljestva. A varali so se. Zabili so one vere, katere jih je učila o mladih dneh rodna mati, one nepremagljive vere, ki govori: „Ti si skala . . . in peklena vrata ne bodo premagala“. Varali so se, ker so pozabili, da je katoliška cerkev božja ustanova, ki nad njo z vsevidnim očesom čuje vsevladna božja previdnost. Varali so se, ker so pozabili, da Bog upravsredi najhujšega viharja lahko pošlje ladiji sv. Petra najmočnejšega krmarja. Masoni so menili, da je konec papeštva, a oni, ki so ohranili v srcih neomadeževano vero mladih dni, so trdili: „Bog se jim bode posmehoval!“

In tako se je zgodilo: zadnjih 25 let je kakor zasmeh brezverstvu!

Za Pijem je postal Leon — ravnokar je preteklo 25 let — odkar „z belih se las mu leskeča tijara“ — in močnejše nego li kedaj preletava svet krščanska ideja! Zdi se, kakor da je z nastopom Leona XIII. zavládala v javnem krščanskem gibanju — pomlad. Vse se nadobudno vzbuja. Odkar je sedanji sv. oče spregovoril svetu, obhaja cerkev, katero je moderna vednost že hotela vtakniti v muzej med zgodovinske važne zanimive starine, zopet svoj vhod med narode.

In to tudi ni čuda, saj je bil pozvan za Kristusovega namestnika mož, ki imponira vsemu svetu, mož, ki s svojo občudovanja vredno modrostjo razkrinkuje in pojasnuje pogubne zmote, ki razjedajo človeško družbo in ji more edino, kar bi jo moglo rešiti — krščanstvo. V modrih svojih okrožnicah je razkrinkal lažnjivi liberalizem, temno masonstvo, krvavo internacionalo. Pokazal je svetu pravo svobodo, narisal ideal krščanske države, načrtal program krščanskemu socializmu. To bi bila nekako njegova

prva ideja. Druga ideja — ideja-vodnica Leonovemu delovanju pa je bila še večja in višja. Z visokega vidika je zrl po vsem svetu in njegovega duha je objela tista ideja, ki je bila neznana svetu, a ki jo je Kristus prinesel na zemljo, pravo katoliško idejo: „da bi bili vsi eno!“ Je-li pa tudi Leon XIII. dosegel lepih uspehov pri uresničevanju teh dveh idej? Oglejmo si!

Ko je začel iz javnosti izginjati živi duh krščanski, ko je izumrla vera v Odrašenika, in so njegove nauke o pravičnosti, strpljivosti in ljubezni potisnili v kot, nastopile so nezdrave socialne razmere. Križ kot simbol krščanstva je bil odstranjen iz javnosti in ž njim tudi ona skrivnostna sila, ki družbi človeštvo v skupno delo po načelih pravičnosti in ljubezni. Namesto križa prevladuje sedaj v javnosti meč kot znamenje sile, katero izrablja močnejši nad slabejšim, premožnejši nad revnejšim. Res je, da se varuje z mečem najdragocenejši zaklad — življenje človekovo, toda kaj pomaga življenje milijonom brezpravnih, katerim so vsled teh žalostnih razmer odtegnjeni bistveni pogoji za življenje! Nad tisoče in tisoče jih vsak dan zdihuje pod neznosnim bremenom borbe za obstanek! Celi stanovi se obupno bore, da se vsaj od danes do jutri vzdrže še na površju.

In ta obupni klic trpeče in v trpljenju zdvajajoče množice je čul vatikanski ujetnik: čul je njene težke vzdihne in jezno škrtanje zob ubogih trpinov napram svojim gospodom, čul je vse to — in začel otirati bratovske solze.

Kot prvi pogoj za zboljšanje sedanjih socialnih razmer je spoznal Leon XIII. vrnitev k pozitivnemu krščanstvu. Zato je tudi vse njegovo delovanje posvečeno temu namenu: vcepiti človeštvu zopet kali večnomladega krščanstva, ki dejansko povsod izvrševano, reši človeštvo iz sedanjih skrajno opasnih razmer, ter mu zagotovi bistvene pogoje za trajni, srečnejši obstoj. Ta misel odseva iz papeževih okrožnic kot glavni namen ideje papeštva v naših dneh.

Ravno v onem času, ko je nastopil Leon XIII. kot krmar ladije sv. Petra, začeli so socialisti najbolj razpletati svoje politične mreže.

Mnogo sitih in mirnih državljanov je imelo kratko sodbo, da mora država s silo zatreti socializem, ne meneč se za to, je li to gibanje le nek konglomerat zmot, ali je v njem morda tudi kaj dobrega. A drugačnih misli je bil sv. oče, ki je ravno takrat izdal velezanimivo okrožnico „Quod apostolici muneris“.

Označil je jasno stališče sv. cerkve v tej stvari in pokazal, kako nevarna je kuga, ki se plazi po udih človeške družbe pod imenom socialistov, komunistov ali nihilistov.

Ko je izpregovoril Leon to resno besedo, začeli so kmalu tudi drugi uvidevati važnost socialnega delovanja, izgubljali so vedno bolj mrene z oči, in kmalu je imel sv. oče celo vrsto čvrstih sobojevnikov.

Posebno vrlo pa se je zanimal papež za težnje delavskega stanu, ki je večkrat iskal pomoči in tolažbe pri nasledniku Očeta sirot. Da, pri papežu so našli delavci zavetja in potrdila v prepričanju, da le krščanstvo more zboljšati njihove razmere.

Kakor mlada zarja izza ponočnih megla je prisvetila zopet papeževa okrožnica o delavskem vprašanju (l. 1891.) Ta okrožnica je z mahom razjasnila katoliško stališče v socialnem oziru, a ob enem je bila resen opomin in vznesen poziv k socialnemu delovanju. In res niso bile te besede govorjene v gozd, kjer bi le votlo in medlo odmevalo, temveč očetova beseda je povsod ustvarila čuda. Delavci in obrtniki so vedno bolj spoznavali sleparije svojih hujskačev in trumoma so zapuščali družbo, katera jim je ponudila sladčico oranž, a jim v kupo točila soka citronovega.

Še enkrat se je vzdignil sovražni soc. dem. liki, potapljaajoči se junak, a padel je nazaj, še enkrat je na široko odprl liberalizem arzenal svojih fraz, a poskus se mu je ponesrečil. Krepko in junaško je korakal sivolasi starček po potu, katerega si je ubral, pri vsaki priliki je iznova povdarjal svoje ideje, zasebno je navduševal škofo ter jim pisal pisma, in poln ognja svete vneme je klical svojim duhovnim sobratom: „Pojte iz zakristije, pojte med ljudstvo; treba je naglih in uspešnih sredstev!“ Sledili so, in

Gobavci.

(Iz zgodovine liberalnega človeka.)

„Posrebrili so se lasje moje glave, dasi nisem še v letih, ko se prične človeku obetati pozna jesen življenja. Sključen, izžet, kakor citróna sedim noč in dan, po mojem telesu pa divja pekoča bolečina, ki pije zadnje moči moje preživljene nature“.

„V strašnih, uprav tantalskih mukah, prikovan na sedež, s katerega me otme še-le bela smrt, kolnem usodo svojega gorja“.

„Nagubana, porumenela koža visi na tankih kosteh mojega telesa, oči pa so globoko vdrtle v votline in z ugašujočim plamenom zro po rešitelju“.

„Črvi, prizanašajte mozgu! . . . Mari si jih poslala ti, „natura“, moj bog, kateremu sem vabil z jezikom in peresom ljudske mase v svetišče, da bi pokladala žrtve na oltar nikdar site, nizke poltenosti? Takrat smo nakljub nebesom in peklu, zavijali sv. pisma besede: „Pridite, venčajmo se s cveticami!“ — — —

„Sedaj ni nikogar — — —“

„Zadnje dneve življenja sklepam v bolnici, kamor so me vtaknili, da ne bi žalostna prikazen motila svetu veselja. Oni, ki me vidijo, majejo z glavami ter šepetajo:

„Glejte človeka, ki ga je udarila užaljena natura. Njegovi tovariši so črvi, spomin na pregrehe pa mu je krvnik. Bežimo od njega: quia manus Domini tetigit illum, kajti, zadela ga je roka Gospodova.“

„Moj bog, „natura“, ali mi tako plačuješ moje češčenje? Razum, ki me je vodil po mehkih potih v tvoja svetišča, je oslabil, le velike krvave srage, moji grehi, plovejo mimo slabega spomina. V mozeg mojih kosti pa vsak dan iznova pišeš s pekočo bolečino:

„Nečistnik . . . nečistnik . . . skrunitelj svetega prava božje nature, to naj ti bodi plačilo.“ — — —

„Črvi delajo neumorno v mojem mozgu, kar ga ni še izpila surova poltenost . . .“

„Nobenega prijatelja več ne štejem. — Pozabili so lepih besedi opolzle humanitete, in boje se me v moji reviji.“ — — —

„Pepigi foedus cum oculis meis, ut ne citarem quidem de virgine . . . Ta stavek smo znali izborno ironizirati, kadar so se naše nesramne oči vsesale v lepoizraščene oblike „generis flectibilis“.

„Trikrat pravični Bog pa me sili, da v pekočih mukah govorim črvom, ki padajo iz mesa mojega telesa“.

„Putredini dixi: Pater meus es, mater mea, et soror mea, vermibus“.

„Rekel sem gnjilobi: Moj oče si: črvom, moja mati in moje sestre ste“.

„Amice Viljem, ali se spomniš, kako smo kleli in po blatu vlačili moralne dogme, kako diabolčno-zlobno smo se rogali vsaki besedici o Bogu? Gorje mu, kdor si je upal vzbujati našo, v nebovpijoče grehe zazibano vest! Profanirali smo ga pred svetom, nametali na njegovo suknjo blata, ter „živeli“ dalje. Bila je takrat pri nas epikurejska divisa, nebesa so zemlja; ne iščimo nebes, ki se obetajo po orientalskih bajkah turškim junakom in odrvenelim starim babnicam, nebes, s katerimi gotovi ljudje seveda za denar tolažijo nevedno ljudstvo, in strasijo s peklom, kjer z nebesi ničesar ne dosežejo. Na naš prapor

sicer s stoterim vspehom, in kako bi tudi ne, saj je nad njimi plul očetov blagoslov ter jih razžarjal.

Le ako pridejo zopet enkrat — tako je povdarjal Leon XIII. neštetokrat — načela svete vere krščanske do svoje veljave v javnem življenju, potem še le bo zavladal pravi mir. „Mogoče je sicer“, kakor pravi sam sv. oče, „da počiva orožje, da se zabranjujejo očitni spori, toda nebrzdanih strastij, častilakomnega hlepenja, nezaupljivost in medsebojnega nasprotstva ni mogoče udušiti v globočini srca, ako v njem ne zavlada Jezus Kristus s svojo vero in svojim zakonom“.

To je torej glas Leonov, in ta je modrejši od dne do dne. To nam daje upanje, da kmalu napoči dan zmage krščanskih načel tudi v gospodarskem in javnem življenju, tako težko pričakovani dan odrešilnega vstajenja, in kadar se to zgodi, potem bode vresničen navdušen klic Leona XIII.: „Proletarci vsega sveta, združite se pod praporjem katoliške cerkve, zakaj le to je rešitev!“

Druga njegova velika ideja pa je: „da bi bili vsi eno!“ Saj je v okrožnici o sv. Duhu, katero je izdal leta 1897. za binkošne praznike naravnost povedal, da je to jedna poglavitnih idej, kateri je on posvetil svoj pontifikat. Nas pa še posebno zanima to, kar je Leon XIII. storil pri vresničenju te ideje za slovanske narode.

Koliko so se papeži že trudili, da bi ločene narode slovanske združili s zahodom, pa prizadevanje je ostalo skoraj brez vsakega uspeha. Tudi papež Leon XIII. se od početka svojega vladanja bavi neprenehoma s tem vprašanjem in hvala Bogu, da trud njegov ni zastonj. Led se je začel tajati, srca se ogrevajo.

Ko je začul Leon XIII. svoje neumerno delovanje za združitev iztočnih cerkva, započel je to delo s prošnjo in trdnim zaupanjem na ona dva sveta moža, ki sta prinesla iz daljnega orientu izveličavni nauk Gospodov, in sta prva bila, ki sta združila slovanske rodove z njihovim duhovnim poglavarjem — rimskim papežem.

L. 1880. je izdal Leon XIII. prelepo okrožnico, v kateri navdušeno proslavlja velike zaslugе sv. bratov Cirila in Metoda; določil je njima lastni praznik, in to je za združenje Slovanov velikanskega pomena, saj uprav ta praznik spaja vse Slované v češčenje mož, ki sta nekako vsem Slovanom oznanovale kršč. blagostanje, ki sta povsod vcepila svojim poslušalcem ljubezen do rimske stolice, vedoč, da le v cerkvi Kristusovi je pravi blagor. To je dobro uvidel sveti oče sam, zato je priporočal vsem Slovanom v okrožnici „Grande munus“ kot vzornika sv. Cirila in Metoda, ko je povzdignil čast teh dveh izvoljencev božjih v cerkvenem bogoslužju.

Kljub temu, da je Leon XIII. pokazal ločenim Slovanom toliko naklonjenosti in udanosti, so se vendar slednji še vedno protivili volji sv. očeta, to pa radi vkoreninjenih predsodkov, izmed katerih je najosodnejši ta, da jih Rim

smo napisali: človekoljubnost; za to smo se borili, a moram priznati, da le zato, da smo zakrili grd skelet naše moralnosti. Bili smo propalice, ki smo zaslužili, da jih je natura vrgla iz svoje srede med trohno in črve“.

„Gorje vsega gorja pa je, da sem tako zapuščen . . .“

„Streže mi ženska, zavita v črno halo, z belim pokrivalom na glavi. Tega ne zaslužim, ako pomislim, kaj smo govorili in pisali o človekoljubnih redovnicah. Prišel sem v oskrb ljudi, ki jih niti z imenom človek nisem pital. Kaj hočemo. Sodil sem s svojega stališča in zato sem ravnal z najsvetejšimi rečmi bogokletno, tako da mi velja izrek: Nolite dare sacrum canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos“.

Toliko kakor: Ne dajte svetega psom, niti ne mečite vaših biserov svinjam“.

„Zopet so krvave srage pred mojimi očmi! Greh na greh . . .“

„Kako strašna propalica sem! Zabredel sem daleč in videl boš v naslednjem, kako sem se razvil v človeka, ki ne zasluži več imena te božje, z razumom nadarjene stvari“.

(Dalje prih.)

namerja polatiniti, da jim misli zatreti stare navade in svobodščine! Da bi te predsodke v njih zatrl, jim Leon v nekem pismu zagotavlja, da vabeč v katoliško cerkev razkolnike, nima skrivne misli: njih narodnost, jezik in obrede zatreti, temveč on hoče le pripraviti pot dogmatičnemu in hiperarhičnemu združenju z vshodom. Razni zavodi in semenišča, katera je ustanovil sv. oče za vzgojitev katoliške duhovščine, in brezštevilna druga v isti namen izvršena dela, pričajo glasno, da združenje Slovanov z Rimom ni kaka utopija, o kateri papež sanja, temveč vzvišen ideal, za kojega vresničenje on neumorno deluje.

Kdor pozna Leona XIII. modrost pa vmestnost njegovih okrožnic, bo že iz njegovih naprav smel sklepati, da povrat od cerkve ločenih bratov ni nemogoč, da so duhovi zunaj cerkve za idejo, najvišjo katoliško idejo: en hlev in en pastir — dovzetni, da se ta ideja da vresničiti. Res je sicer, da ni še vstal krščanski dan, a bliža se, in sicer bliža z mogočno silo. Narodi se dvigajo, zavedajo se in ta zavest je krščanska. Vatikanski starček pa vdano šepeta molitev poslavljačnega se velikega duhovna, z radostnim očesom zre sadove svojega truda, in z velo roko blagoslavlja svoje ovčice, ki glasno spričujejo, da je združitev v misli katoliški res velika ideja, vredna življenja velikega Leona XIII.

Hudi časi so bili, ko je Leon XIII. zasedel stol sv. Petra, burno in vihrovito so potekali sv. očetu dnevi minulih let; danes pa ob času 25 letnice njegovega slavnega vladanja se pač še zaganjajo valovi v ladijo sv. Petra, ki drzno pluje po vsem svetu, a ti naskoki so nekak lahen odmev nekdanjih hudih bojev in jasen dokaz, da peklenska vrata ne bodo premagala.

V Rimu kraljuje sivolasi starček, in od tu vodi svoje po vesoljnem svetu razkropljene ovčice. Rim vlada sicer masonski živelj, kralj in minister so le marijonete, ki ž njimi giblje skrčena roka, a masonstvo je utelešeno sovraštvo do cerkve in papeža. A tam ob ječi, ki v njej sedi ujetnik masonstva, veliki Leon XIII., tam v cerkvi, ki je kljub nakanam temnih moči še vedno stolnica sveta, tam odmeva cerkve zmago-slavna pesem: „O Roma felix“. Peter ni pustil žezla, ki ga je enkrat sprejel, kakor pravi Leon Veliki, ampak še vedno vlada cerkev Kristusovo, vlada jo po papežu Leonu XIII. Kakor so očetje kaludonskega cerkvenega zbora klicali: „Peter je govoril po Leonu“, tako kliče še tudi danes katoliško ljudstvo: „Peter živi v Leonu XIII. Peter govori po Leonu, Peter vlada cerkev po Leonu“.

Zatorej Bog živi Leona XIII.! Zakaj, on je bil, ki je iz vele roke umirajočega Pija vzel plamtečo baklo katoliške ideje ter jo z mogočno roko vrgel med svet. On je bil, ki je iznova vzbudil v srcih narodov hrepenenje po edinstvu, da bi bili vsi eno!

Da, Leon XIII., to je mož, iz čigar visokega čela vkljub navidezni trhlости odseva dostojanstvo in ona nadsvetna sila, ki upogiba kolena, ki lije tista sveta čuvstva v srca, ki jih umeva otrok in starček, prostak in veleum, a čuvstva, ki jih ne rodi noben kraljevski dvor, noben bakanal, nobena veselica.

Če premišljujemo 25 letno delovanje škofa vseh škofov, moramo iz srca hvaležni biti Bogu, ki je poklical v tem burnem času za svojega naslednika starčka po letih, a miadeniča po duhu, moža, na katerem so se spolnile svetopisemske besede: „Mladič obnemorejo in se utrudijo in močni padejo vsled oslavljenja, oni pa, ki v Gospoda zaupajo, ponove svojo moč, dobe peruti kakor orli, teko in se ne utrudijo, gredo in ne obnemorejo“. Če pa motrimo temno prihodnost in premišljujemo zadnje silne napade sovražnikov Kristusovih, izvije se nam nehote k Gospodu vojskinih trum proseč glas, da

„Ki v Petra leta stopil je
Naj žije nad ta leta še.
Krmar vsej cerkvi še naprej
Do let človeških skrajnih mej.
Bog živi ga, Bog živi ga,
Leona nam trinajstega!“

Poročila iz mest in trgov.

Kranj. Nemalo gibanje je napravila med kranjskim meščanstvom novica, da je naš slavn zastopnik v državnem zboru gospod nadsvetnik dr. Ferjančič še živ. Vsi so že za trdno mislili, da mesto nima nič več zastopnika, ker že toliko časa ni bilo o njem ne duha ne sluha. Odkar nam je pomagal železnico odpeljati od Kranja proč, je stari poslanec počival na lavorikah in mirno užival medene tedne in mesece svoje nadsvetniške časti. Sedaj se je pa naenkrat ganil v jako važni, za razvoj Kranja najbolj potrebni zadevi. Dr. Tavčarju se je namreč potrebno zdelo, da bi se od vlade konfiscirani, po nemških, najbolj mastnih virih od njegovega prijatelja Malovrha zmazani pamflet „Žrtev razmer“ ovekovečil v trajno pičo pri koritu čakajočih liberalcev. To tudi dr. Ferjančiču ni dalo več spati. Dvignil je kosti svojega rojstva in hitel izvrševati delo, poslanca in nadsvetnika vredno. Tekal je okoli socijalnih demokratov dr. Ellenbogna, Elderscha ter drugih za Kranj in Slovenijo vnetih državnih poslancev in jih je nazadnje srečno zbobnal petnajst skupaj, da so podpisali interpelacijo za omenjeni pamflet. Sicer so mu celo liberalci obrnili hrbet, in mu niso hoteli podpisati, a to ga ni zbegalo, ker se je zibal v sladki nadi, da bode z vspehom svojega truda lahko ustregel svojim volivcem, katerim bi potem sigurno poslal imunizirano brošuro. Toda, o joj! Malovrhovo dete so zaprli v veliki skladnici državnega zbora ad acta, dr. Ferjančič je pa v svoji nevolji sklenil, da bode zanj naprej pustil Kranj pri miru.

In vendar so prepričani celo nekateri ne-hvaležni liberalni volivci, da bi imel dr. Ferjančič za Kranj tu in tam kaj storiti. Kot moža, ki je boljše ure svojega življenja posvetil sodišču, bi ga radi povabili, da bi prišel pogledat na primer sodišče v Kranju. Tu bi se osebno lahko prepričal, da imajo jetniki v Ljubljani veliko bolj čedna stanovanja, kakor uradne pisarne sodnikov in adjunktov v Kranju, ki niso ničesar zagrešili, razun tega, da so njega volili. Prepričal bi se lahko, da bi v teh zaduhlih in plesnivih prostorih dandanes ne bilo mogoče več vzdržati niti ponižnih starih kapucinskih fratrov, da pa bivati morajo tu notri akademično izobraženi možje, da gledati morajo te nesnage razne sem prihajajoče stranke, ki vedno slišijo fraze liberalcev o napredku in humaniteti. Že davno bi se bil moral dr. Ferjančič pognati v Ljubljani in na Dunaju za to, da se sezida v Kranju primerno sodno poslopje. Ker se pa čuti ravno on za take korake najmanj sposobnega in preveč odvisnega od tistih, ki dele nadsvetniške časti, mora Kranj s poslopjem, kjer se dobi pravica, čakati boljših časov. Po našem mnenju je pač prvo mesto za Ljubljano na Kranjskem toliko vredno, da bi država za uradna poslopja morala nekaj žrtvovati. Kdor pozna razmere in privošči Kranju procvit, nam mora pritrditi. „Gorenjec“ bode seveda tudi v tem oziru nergal po svoje in umival dr. Ferjančiča, a mi se ne brigamo zanj, ampak pojdemo naprej in zavedno meščanstvo z nami.

Kranj. Pustne dni se je v župni cerkvi kranjski obhajala 40 urna pobožnost. Govore so imeli gg. župnik Pokoren in kapelana Paulus in Hybašek. Naval ljudstva k pridigam in spovednicam je bil velikanski. Videli smo v cerkvi meščane in kmete in sploh ljudi raznih stanov. Prišla sta zadej za duri k pridigi v ponedeljek popoldne še celo dva zastopnika starega testamenta s papirjem in svinčnikom v roci. Kot zvesta pristaša svoje stranke sta pazila na besede in pisala. Po licu je bil prvi podoben juristu Evghenu, drugi pa bankirju Rudolfu; v resnici je pa bil prvi Perušim, drugi pa oče Haberim.

Glas iz občinstva v Kranju. Piše se nam: K notici v „Gorenjcu“ z dne 14 febr. o luči pred Bekselnom bilo bi dodati: Še v slabšem položaju so pa prebivalci in potniki od „Bekselsna“ naprej do „Fidra“. V temni noči niti od doma in domu ne morejo. Pred hišami so taki jarki, da človek, kateremu ni natančno znan kraj, niti v hišo ne pride. Pripetilo se je že večkrat, da so se vozovi, ognivši se drug dru-

gemu, prevrnili v jarek. V deževnem vremenu pa vsled obilne vode v jarku ljudje v stanovanje ne pridejo, ako si sami ne napravijo kak mostiček čez jarek.

Ali ne spadajo te hiše k mestni občini? V eni hiši na „Fidru“, se še celo nahaja finančni urad, kamor vedno dosti občinstva v uradnih zadevah prihaja. Zakaj je ravno tukaj tako zanemarjeno. Tu bi bil umestno napraviti ne le luč, ampak tudi jarek popraviti tako, da bi bil človek varen.

Predavanje o zgodovini Kranja.

„Izobraževalno in zabavno društvo Kranj“ v Kranju bo priredilo v nedeljo 1. marca ob petih javno predavanje v društvenih prostorih. Govoril bo g. dekan A. Koblar o zgodovini Kranja. Ker bo to predavanje za Kranjce posebno zanimivo, je pričakovati obilne udeležbe.

Iz Idrije, 24. febr. Te dni sem bral, da je višjegimnazijec na Pruskem prestopil v katoliško cerkev. Zanimivo je posebno to, kaj ga je k tako odločilnemu koraku privedlo. Protestantki profesorji so pri vsaki priliki v šoli udrihali po katoliški cerkvi, njenih resnicah in napravah. Včasih ni bilo najmanjšega povoda za tako zabavljanje, v nobeni zvezi ni bilo psovanje s tvarino, katero je ravno učitelj obdeloval. To je opozorilo nadarjenega dijaka, da si je na tistem preskrbel razne spise in naprave o katolikih. Čim bolj pa je bral in premišljeval ves sestav rimske cerkve, tembolj je spoznaval, kako neumestno in prazno je bilo vse govoričenje zagriženih profesorjev. Ker se je do dobrega prepričal, kje je resnica, se ni več pomišljal, temveč prestopil je v katoliško cerkev. Že prej je slutil, a sedaj še bolj občutil nasledke svojega koraka. Pred profesorji ni imel miru in iz domače družine so ga izključili. A vse zapreke ga niso privedle do tega, da bi bil omahoval ali obžaloval svoj korak. Preselil se je na drugo gimnazijo in tu močito vstrajal pri svojem sklepu. Te dni se le mu je odpustila njegova mati, ter zopet sprejela sina za svojega otroka.

Čitajoč to dogodbo sedanjih dni, sem se spomnil idrijskih razmer. Vdriha se že par let neprestano po klerikalcih in njenih napravah, a vkljub temu pristopa vedno več članov v katoliško organizacijo. Ker ravno zadnji sobotni „Narod“ bje po našem krščansko-gospodarskem društvu in sipa okrog sebe psovke: sleparji, goljufi itd., naj takoj povem, da je v novem letu k temu društvu pristopilo 11 novih članov, a odstopil je samo eden, in še ta je bil vpisan pri „občnem konsumnem društvu“ demokratov, toraj je bil ob enem član dveh društev iste smeri.

Začetkoma so padli na konsumno društvo demokratov. Očitali so jim goljufijo, da so bili celo primorani v „Slov. Listu“ v posebnem „poslanem“ stvar razjasniti, kar jim je gotovo napravilo precej truda in stroškov. Ker tam niso nič dosegli, vrgli so se na katoličane, posebno še, ker so se ravno ti pokazali pri zadnjih dveh volitvah kot najbolj mogočna stranka v Idriji. Vsa sredstva so bila dobra, da bi le te preklicane katoličane ugonobili. Nekateri trgovci so zastoj dajali „zgubljenega Boga“ in „Rodoljuba“ svojim kupcem, vsiljevali ga še posebno onim, katere so poznali bolj neutralne, ki niso bili še pri nobenem društvu. A kaj so s tem dosegli. Nekateri so brali, a pri tem presojevali fiktivne razmere. Prišli so do prepričanja, da je bila v tistih spisih sama laž. Veliko kupovalcev, ki so bili prej zvesti in dobri odjemalci iz liberalnih trgovskih firm, je zapustilo radi tega svoje trgovce in pristopilo brez vsake agitacije v krščansko gospodarsko društvo. „Dobro blago naj nam da za pošten denar, laži za nameček ne maramo!“ bil je odgovor vsiljivim zabavljicam, a ker naprednjaki niso odjenjali, so jih popustil. Dosegli se ravno nasprotno. Liberalni trgovci so menili, bogve koliko pristašev si bodo z istimi brošurami pridobili, a so jih ravno s tem izgubili. Prav naravno! Laž ima kratke noge, resnica pa ostane.

„Jednakopravnost“ že poldrugo leto napolnuje svoje predale s psovkami na katoliško organizacijo in na osebe, ki so ž njo v zvezi. V novejšem času privzeli so si tudi „Narod“, da vsako nedeljo izbruhne nad njo nekaj psov. A kaj je vseh tacega postopanja? Vedno več

družin pristopa v krščansko gospodarsko društvo. Mi jih v tem bojevanju nočemo ovirati, saj vidimo, da le nam koristi, ko oni vedno stikajo za pisateljem dopisov v „Sl. Listu“, ter ga po krivici blatijo, se ljudje ne dajo begati po pisarenju kakega davkarskega vajenca, saj dobro vedo, da tak človek ni sposoben za kaj drugega, kakor izbrati iz liberalnih časnikov nekaj psovke ter iste sipati nad Idrijčane. Po svojem prepričanju gredo ljudje svojo pot, in grdenje v naprednem listu jih še bolj potrdi, da so si pravo izbrali.

Zato smo že večkrat svetovali naši napredni gospodi, naj na začetki poti vstrajno koraka naprej! Čez nekaj let se bodo ozrli nazaj in videli, da jih je spremstvo zapustilo. Začuden bodo spoznali, da so generali brez armade, kličejo sedaj ram, da nas bodo pokazali v javnosti v pravi obleki in da se bomo morali tega že privaditi. — Brez skrbi, gospoda! Privadili smo se že zadostno vašega grdenja, to nas prav nič ne ovira, pač pa opozarja one, ki se do sedaj še niso marali obrniti na nobeno stran, da hitijo k nam. Sprejmite v tem oziru že naprej naše iskreno zahvalo za vse prihodnje napade. Vi ste za nas najboljši agitatorji, to kaže zgodovina zadnjih pet let idrijskega gibanja.

Domače novice.

Proslava petindvajsetletnice vladanja Nj. Svetosti papeža Leona XIII. v stolnici ljubljanski na dan obletnice njegovega kronanja dne 3. marca 1903 ob 6. uri zvečer. Spored: 1. H. Oberhoffer: Slavnostni preludij, svira na orglah prof. Anton Foerster. 2. M. Haller: Tu es Petrus, moški zbor z orglami. 3. Slovenski slavnostni govor, kanonik dr. A. Karlin. 4. Jos. Haydn: Du bist 's, dem Ruhm und Ehre gebührt, mešani zbor. 5. Nemški slavnostni govor, P. Ferdinand Schüth, S. J. 6. A. Foerster: Slavospev Leonu XIII., mešani zbor s tenor-solo in orglami. 7. Sveti blagoslov. Koralni „Tantum ergo“, enoglasno z orglami. 8. Jos. Modlmayr: Kristusova cerkev, za enoglasni zbor, moški četverspev in orgle. — Glasbene in pevske točke izvaja Cecilijino društvo v Ljubljani pod vodstvom svojega glasbenega vodje prof. Antona Foersterja in s pomočjo pevskih zbor: stolnega, šentjakobskega, frančiškanskega in šentpeterskega.

Ljubljana stoji na dnu. V Rim so obrnjene te dni oči vsega človeštva. S spoštovanjem se vse ozira na častljivo podobo, kateri ni enake na zemlji, na 93 letnega starčka, namestnika Kristusovega, okinčanega z zlato jubilejsko tiaro. Iz vseh dežel in narodov prihajajo zastopniki v večno mesto, da poklanjajo pred njega izraze sinovske udanosti in voščila k srečno dovršeni petindvajsetletnici vladanja. Tudi izmed Slovencev jih je te dni mnogo odrinilo proti Rimu. Nastopili so veseli pot, videli bodo redke slovesnosti in vživali radostne trenutke v veličastni baziliki sv. Petra. Poročila, ki prihajajo iz raznih krajev, dokazujejo, da ljudstva kar tekmujejo, kako bi na najlepši in najdostojnejši način proslavila papeža, čigar blagoslovljeno delovanje dokazuje, da ne nosi zastoj imena „Luč z neba“. Tu se ustanovljajo v proslavo socijalnega papeža delavski domovi na stroške mestne občine, tam se udeleži občinski odbor in corpore slovesne božje službe, tu slavnost, ondi veselica z velikansko udeležbo občinstva, zbranega pred podobo Leonovo. Še celo v Budapešti, ki kar mrgoli katoliški veri sovražnih bitij, so te dni plapolale raz javnih poslopij zastave papežu na čast in uradniki in mestni zastopniki so se udeležili božje službe ob njegovi slavnosti. Da je dunajski župan dr. Lueger v mestnem zboru z vznesenimi besedami pozdravil Leona in slavil njegovo modrost, nam niti omenjati ni treba, kajti prvostolno mesto, bivališče najvišje inteligence, je krščansko. Kaj pa Ljubljana? Kaj pa prijatelji Strossmayerja, onega Strossmayerja, ki sam proglašajo, kako naj se počasti sv. očeta? Ti molče! Ne, ne molče! Obesili so se na par vrstic v „Slovenču“, da so dobili izgovor, grozno šepav izgovor, zakaj da ne pojdejo k papeški maši. Ljubljana stoji na dnu. Napolnjene cerkve bodo

pa pričale, da prebivalstvo obsoja mišljenje svojih mestnih očetov.

Ubogi dr. Triller. S tolikim pompom je dr. Triller spustil svojo bombastično obsodbo nad „Slovencem“ v občinskem svetu ljubljanskem — in kaj je ostalo od vsega tega? Dr. Trillerju je ves okus pokvaril „Narod“, ker je n a m e n o m a izpustil njegove besede, s katerimi je obsojal podlistke a la „Žrtev razmer“ in ko je „Narod“ moral priobčiti doslovno govor, kakor je dr. Triller govoril, tedaj ga je pa še „Narod“ okrcal rekoč, da ni konsekventen. Ta je bila pač grenka za dr. Trillerja. Nam se zdi, da namerava dr. Triller prevzeti politično dedščino dr. Tavčarja ter prevzeti vodstvo liberalne stranke. Pred svetom se je hotel proslaviti s svojim govorom, da bi pa dr. Tavčarju ne zrasel čez glavo, zato ga je „Narod“ okrcal. In v tem oziru imamo ž njim sočutje!

„Narod“ je silno ponosen na svoj konfiscirani podlistek „Žrtev razmer“. S ponosom je trdil, da so se njegovi naročniki pomnožili ravno zaradi tega pamfleta. Ako bi bilo to res, kar pa ni, tedaj bi bilo to samo v dokaz, kakó do kosti je kompromitirana liberalna stranka, da ji ugaja samo še umazano perilo, za kaj lepega pa nima smisla. Toda to ni res, kar je „Narod“ trdil. Kolikor je takih liberalcev, ki so na „Narod“ naročeni iz prepričanja, ti so ga skrivali svojim otrokom in družini, sami so pa podlistek obsojali. To vesta tudi dr. Tavčar in Malovrh, a pripoznala tega ne bosta nikdar. To pa vemo, da je imel ta podlistek največ čitateljev med — ljubljanskimi barabami. In na teh naročnikih in čitateljih mu tudi mi čestitamo!

„Jež“ je za predpustno številko narisal dr. Tavčarja kot — kardinala. Ker se dr. Tavčar vedno giblje med klerikalci, zato mu je bila ta slika zelo všeč. Ali silno ga je vjezilo ko je zagledal v svoji levici — šampanjski kozarec. Pravijo, da ga je ta slika tako vjezila, da je stopil med — antialkoholiste!

Koncerti. V Ljubljani koncertuje slavni ruski zbor Nadine Slavjanske 6. marca, v Mariboru 7. marca, v Gorici pa 4. marca. — V soboto, dne 7. marca t. l. priredi slavna pevka, primadona cesarske petrogradske dvorne opere in solistinja Njegovega Veličanstva ruskega cara, gospa Marija Ivanova Gorlenka-Dolina, operna pevka svetovne slave v Narodnem domu v Ljubljani samostojen ruski koncert, pri katerem bo tudi „Glasbena Matica“ sodelovala.

Iz Cerkljan na Gorenjskem. O liberalcih bi pri nas prav nič ne vedeli, ako bi ne prihajali k nam iz Kranja in Ljubljane z liberalno mastjo pomazani možički, ki skušajo na razne načine privezati nase nekatere manj značajne in deloma propadle ljudi in organizovati jih s pomočjo lažnjivih dopisov v svojih glasilih kot liberalno stranko. Da pri tem poslu ne pozabijo blatiti naših poštenih mož, je umevno. V želodcu jim leži posebno za blagor ljudstva delavni g. kapelan Kos, katerega sumničijo na ustudne načine. Niti trohice sebičnosti in nepoštenosti še nihče ni zapazil na g. kapelanu. Lažnjivec v Kranju, ki sliši na ime „Gorenjec“, mu pa podtika sleparstvo, češ, da ima gospod rad denar, da ima široko vest, da se je dal vpreči od družali, ki zlorablja blagajne in želi obogateti od občine. Brez vzroka podtikati kaj takega, more le slepanski list, ki vse to dela na račun prevelike potrpežljivosti g. Kosa. Najbolj pa skrbe „Gorenjca“ občinski računi, ki so veliko bolj v redu, kakor računi njegove tiskarne. Kar čenča o nerešenih občinskih računih lanskega leta in o županovi kurateli, so vse le flavze, katerih kranjski pisar niti prav zapisal ni. Občinska uprava ne more čakati na rešitev onih računov od strani deželnega odbora, ker bodo računi v kratkem še-le predloženi deželnemu odboru, in ni dvoma, da bodo ugodno rešeni. Popadel je dopisnik za točko o izdaji 297 kron in trdi, da „Gasilno društvo v Cerkljah“ ni prejelo onih 297 kron. Seveda jih ni prejelo, kajti pogledali smo v zapisnike in tam smo našli zapisane ne le „Gasilno društvo“, ampak „kazni, komisijski stroški, potni stroški, straža, požarna bramba in požarne potrebsčine“ skupaj 297 kron 22 vin. „Gorenjec“ tedaj nalašč laži spleta, ali pa ima slabega informatorja. Dalje je iz trte izvito, da

se je obetalo vsakemu agitatorju iz občinske uprave nagrade po 60 kron. Ravno tako neosnovano je natolcovanje, da je Šipica napadla „tista hudoba“, bolj gotovo je, da je bila „una hudoba“. Občinski pisar pa Gašperju Erženu dela še posebej preglavice. Vtika se v njegovo plačo, češ, da je prevelika, ker znaša celih dvajset kron na mesec, kolikor Eržen „zasluži“ pri enem testamentu. Očita nam tudi „birtoh“ in neizobraženost. No, birtoh boljše pozna urednik „Gorenjčev“, bivši krojač. Tudi o izobrazbi naj lepo molči, saj je notarjev pisar v Kranju videl komaj drugo šolo.

Jubilej sv. očeta proslavi „Slovenska kršč. soc. zveza“ prihodnjo nedeljo za moški oddelek. Zbirališče je točno ob 1/29. uri zjutraj v veliki dvorani „Katoliškega Doma“, odkoder odkorakajo udeleženci z zastavo v nunsko cerkev, kjer bo sv. maša. Po sv. maši odkorakajo v „Kat. Dom“, kjer se ob 10. uri dopoludne vrši v okrašeni dvorani slavnost s petjem moškega zbora, živo podoba in slavnostnimi govori. Iz posebne prijaznosti sodelujejo gg. pevci „Katoliškega rokodelskega društva“ in še nekateri drugi gg. pevci. Somišljeniki, zberite se prihodnjo nedeljo ob 1/29. uri zjutraj v velikem številu v „Katoliškem Domu“, da dostojno proslavimo velikega socijalnega Leona XIII.! — Odbor.

Tako ni prav! Nekaterim listom se poroča, da so pri bratovščini sv. Nikolaja v Trstu, ki ima veliko večino slovenskih družabnic, bili razdeljeni letni računi le v laškem jeziku. Tako ni prav! Najmanj, kar moremo zahtevati, je tudi v cerkvenih bratovščinah enakopravnost našega jezika z laškim, kar smo že odločno povdarjali ob priliki znanih spletk pri bratovščini sv. Cirila in Metoda. Z nasprotnim ravnanjem se napravlja le neumestno razburjenje in polje za razne agitacije. Naj bi to merodajni krogi pravočasno vpoštevali.

Slovinci, ne pozabite družbe sv. Mohorja! Naša sreča, naše veselje, naš ponos je v resnici preslavna družba sv. Mohorja. Lani je imela najvišje število udov: 80.046! Vsak zaveden Slovenec se je razveselil tega krasnega napredka, vsak ud je bil vesel prelepega književnega darila. Le teden dni še, in poverjeniki končajo pobiranje. Zadnji teden je navadno najbolj živahen: stari udje prinašajo udnino, novi pristopajo. Iskreno želi naš list, da tudi letos naraste število udov vsepovsod, zato kliče vsem Slovencem širom naše slovenske domovine: Stari udje družbe, ostanite vsi zvesti Mohorjevi družbi; ako še niste, gotovo zadnji teden vplačajte udnino! Oglašajte se povsod v obilnem številu novi udje, zakaj knjige družbe sv. Mohorja naj bise nahajale v vsaki poštteni slovenski hiši!

„Gorenjec“ je zadnjič priobčil o č. g. župniku Rudolfu uvodni članek „Narodovih“ laži. Dotični članek je popolnoma lažnjiv, kajti v „Gorenjčevem“ članku omejena kmeta nista trpela radi Rudolfa niti vinarja, pač pa je za stvar žrtvoval g. Rudolf na tisoče svojega premoženja. V Ameriko sta odšla dotična dva kmeta iz vzroka, ki vodi na stotine naših ljudi v Ameriko iskat si boljšega zaslužka. O tem „Gorenjčevem“ napadu se bo še govorilo.

Predlog g. Ivana Kregarja o poštah na Kranjskem je bil v razpravi v zadnji seji kranjske trgovske in obrtne zbornice. Za danes le omenimo, da se je na predlog g. Kregarja izrekla zbornica, za to da se podržavi pošta v Kranju. G. Kregar je zahteval, da se podržavijo tudi pošte v Kočevju, Postojni, Idriji, Škofji Loki, Domžalah, Kamniku, Litiji, Dolenjem Logatcu in Radovljici. Več prihodnjic.

Uboj v Kropi. 20 let stari delavec Rudolf Pogačnik v Kropi, je ubil snubača svoje matere Helene Ivana Pfeiferja.

Porotne obravnave v Ljubljani se prično prihodnji ponedeljek.

Zahvala „Vzajemni zavarovalnici“. Podpisanemu pogorela je v noči 28. januarja hiša in premičnine, kar je imel zavarovano pri „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani. „Vzajemna zavarovalnica“ je takoj na poročilo o požaru cenila škodo ter mi izplačala, ne da bi mi le en vinar

odtrgala, vso zavarovano svoto v znesku 800 K. — Moja sveta dolžnost je, da se omenjeni zavarovalnici tem potom javno zahvalim za točno in kulantno izplačilo škode ter da svetujem vsem rojakom, da pridno pristopajo k tej zavarovalnici. Podbrdo, 3. febr. 1903. Matej Kaltnekar, pogorelec.

Petindvajsetletnica Bosne in Hercegovine se bo v Ljubljani slovesno praznovala 15. avgusta t. l. Ob 10. uri dopoludne bodo imeli bivši vojaki, ki so pred 25 leti v Bosni in Hercegovini s svojim pogumom tako vrlo proslavili slovensko ime, skupno sv. mašo na Rožniku, popoldne bo pa pri Koslerju ljudska veselica.

Smrt soc. demokrata Železnikarja. 60 let stari prvak kranjskih socialnih demokratov se je v Ljubljani v svoji krojaški delavnici obesil. Privil si je štirikrat tanko vrv okolu vratu. Govorilo se je po Ljubljani, da je bil zadnji čas precej zmeden. „Slovenec“ piše o pogrebu Železnikarjevem: „Magistrat je določil pogreb že za torek, kar so videli tudi socialnodemokratski vodilni krogi, kljub temu so pa svojim somišljenikom pravili, da bo pogreb v sredo. Očividno so nameravali ljudi razburiti, češ, da je bil Železnikar pokopan skrivaj radi strahu pred socialno demokracijo. Posredovanjem nekaterih krščanskih socialcev, ne Zveze, kakor je bilo zadnjič v „Slovencu“ pomotoma stavljeno, se je posrečilo pogreb določiti za sredo, da se tako vzame povod razburjenja. Socialni demokrati pa niso tudi tekom včerajšnjega dne storili niti koraka za cerkveni pogreb. Krščanski socialci so storili nekaj korakov, a da bi dali sredstva za obdukcije, tega vendar nihče ne more zahtevati od krščanskih socialcev, pač bi bilo opravičeno pričakovati od socialnih demokratov, da puste svojega voditelja in trpina pokopati človeški. Seveda si ne moremo kaj, da bi ne omenili potrebe, da bi se z ozirom na človečanstvo policijski odredilo, da bi bile take obdukcije brezplačne bodisi za bogatina ali pa za — siromaka. Na Železnikarjevo krsto so bili položeni trije venci z rudečimi trakovi (eden iz Vevč) in en venač tiskarjev s črnimi trakovi. Pokopali so ga brez duhovniškega spremstva v koticu za samomorilce in ob grobu je govoril socialni demokrat Kordelič, ki je proslavljal mrtvega Železnikarja. Ko je bil še živ, tedaj so mu soc. demokratje sami zadajali udarec za udarec in njegovi prijatelji so se celo z jako neumnimi „šalami“, da ga hoče poročiti neka bogata ženska, ubogega moža, ki je ostal od stranke zapuščen brez vseh sredstev, naposled celo pripravili do tega, da se je — obesil. Tako je naposled našel počitek mož, ki je z zmedenimi svojimi nazori gledal smrti v obraz v Lyonu in Parizu, od koder je pobegnil v domovino. Tu je bil skoro obsojen na deset let zapora radi „anarhističke propagande“ in že pri tej obravnavi je bridko skusil „prijateljstvo“ gotovih prijateljev. Znani pokojni vodja konservativnih obrtnikov Regali je nabiral po tej obsodbi vedno mej svojimi prijatelji za Železnikarja, naposled se je posrečilo našemu poslancu Klunu, prikrajšati mu zapor za dve leti. Železnikar je ostal stari Železnikar. Na prvem shodu je zabavljal — poslancu Klunu. Ko je bil Železnikar pri zadnji državnozborni volitvi socialnodemokratski kandidat za Ljubljano in je dobil od socialnih demokratov samo sedem glasov, dočim so ostale glasove socialni demokratje dali liberalcu, je to na starega Železnikarja močno vplivalo. Ko je včeraj okolu njegovega groba stalo okolu sto ljubljanskih socialnih demokratov, ne vemo, če se jim je vzbujala vest nad to — svojo žrtvo. — Zadnji čas ni imela njegova krojaška delavnica tudi nič podpore od socialnih demokratov in tudi oči so Železnikarju tako opešale, da je spoznal, da se mu bliža — beda. Sedaj ga ni več. Naj v miru počiva!“

Drobne novice. V Poberšu pri Mariboru je v gostilni g. Rojka kovaški mojster Bregant kovača kurilnice juž. železnice Leskovarja vrgel preko osem stolov. Leskovar je bil lahko ranjen, nakar je šel za Bregantom, ki mu je zasadil nož v srce. Leskovar se je mrtev zgrudil. — Rok Drogenik, znani socialnodemokratski agitator, je umrl v tukajšnji bolnici. Omračil se mu je duh. — Slovenski romarji so se v četrtek opo-

ludne odpeljali v Rim. Od kolodvora v Šiški se jih je odpeljalo 60, do Trbiža se jih jim je pa še mnogo pridružilo. — V Podgradu je bleten otrok svojemu 17mesečnemu bratcu s sekuro odsekal roko. — Te dni opazujejo v Voloski, Opatiji in Benetkah izredno padanje morja. V Benetkah so posušeni studenci. — V Pulj je iz Zadra priplula avstro-ogrška eskadra. Na naše vojne ladije se upelje brezžični brzovjav. — Dne 23. t. m. se je ofertnim potom oddala stavba nove farne cerkve na Bledu. Večino stavbenih del je kot najnižji ponudnik prevzela tvrdka Tönnies v Ljubljani. Nova cerkev se mora do jeseni spraviti pod streho, prihodnje leto pa popolnoma izvršiti. — Na Hrušici pri Jesenicah je v ponedeljek 23. t. m. naglo umrl trgovec Rihard Frank. Drugi dan skoro ob isti uri pa je zadet od kapi nanagloma umrl nadinženir F. Zalesky. — Kolodvorsko restavracijo v Gradcu je dobil restavrater tukajšnje restavracije na južnem kolodvoru g. Hafner ml. — Burski general Dewet namerava prepotovati slovanske zemlje, da zbere nekaj doneskov za Bure. — Nadvojvoda Franc Ferdinand se je v četrtek zjutraj ob 4. uri z brzovlakom v posebnem salonskem vozu peljal s svojo soprogo kneginjo Hohenberg v Trst odkoder se je odpeljal v Egipet. V domovino se vrne pred velikonočjo.

Izjava.

Ni sicer moja navada odgovarjati na poročila liberalnih časopisov, ker je njihova lažnjivost itak vsem resnim ljudem pri nas znana. Le posebni vzroki me semtertje privedejo odgovarjati posebno debelim lažem. Tako laž je nekdo izlegel v reškem „Novem Listu“ odkoder je prešla v „Edinost“ in „Narod“ in morda še v kak drug liberalni list.

Ta laž se glasi, da bi bil jaz ministerskemu predsedniku Körberju obljubil glasove „Slovenske zveze“ za vojno predlogo, ako vlada razpusti kranjski deželni zbor.

To trditev označujem kot čisto navadno in podlo laž. Jaz sploh glede deželnega zbora in njegovih razmer od vlade nikdar nisem nič zahteval in sploh razmere v kranjskem deželnem zboru niso igrale niti najmanjše vloge glede stališča, katerega sem zavzemal napram vladi v državnem zboru.

Če kdo kaj družega trdi, naj se pred vsem osebno predstavi, naj nikar brezimno ne pisari, potem ga bom nazval za čisto navadnega nesramnega lažnika in sicer izven državnega zbora in poslanske imunitete, da mu dam povod, da me toži. Sicer pa ni nobenega dvoma, da vse to izhaja iz enega vira in sicer iz slovenskega liberalnega vira, kar je tem smešnejše, ko so to ljudje, ki se niso sramovali iz čisto navadnih strankarskih, egoističnih uzrokov glasovati za dispozijski fond in katerim odrekam kot narodnjak vsako pravico kedaj še reči kako besedo o narodnih stvareh.

Na Dunaju, dne 27. februarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
državni in deželni poslanec.

Okolu sveta.

Rim. Sv. oče je obolel. Napadel ga je vsled prehlajenja močan kašelj. Zdravniki so odredili, da mora ostati v postelji.

Judeževi groši iz nemškega „rajha“ v Avstriji. Sleška „Volkszeitung“ poroča, da centrala vsenemške propagande za gibanje „Proč od Rima“ podarila poslancu Wolfu 500.000 mark v svrhu nadaljnega ohranjenja „Ostdeutsche Rundschau“.

Veliki dogodki prihodnjo spomlad. Razni ruski listi javljajo, da se glasom vesti iz Port Arturja za prihodnjo pomlad pripravlja še mnogo večji vstaja v Kini, nego je bila ona v letu 1900. Novo pa je, da hočejo ta vstanek dejanjski podpirati — Japonci in da japonski vohuni že sedaj preplavljajo Mandžurijo ter hujskajo prebivalstvo proti Rusiji. Obenem pa japonsko časopisje naravnost napoveduje boj Rusiji in pravi mej dru-

gim, da Japonci nikakor ne bodo priznali ruskega gospodstva v Mandžuriji, kakor svoje-dobno tudi Rusi niso hoteli japonskega na Koreji. Če Rusija noče poslušati prijateljskih opominov, naj pa čuti moč japonskega orožja. Sodi se, da tiče za Japonci v prvi vrsti Angleži. No, vkljub temu doslej te grožnje ruski vladi ne provzročajo kdove kakih skrbi.

Balkansko vprašanje. Glavne točke reform, katere predlaga za Macedonijo Avstro-ogerska in Rusija, so sledeče: Generalni inšpektor za Macedonijo se bo imenoval za določeno število let in bo mogel biti odstavljen le s privoljenjem velesil. On se bo lahko neodvisno od turške osrednje vlade posluževal turških vojaških čet za vpostavljenje in vzdrževanje reda, Valiji se bodo morali pokoriti odredbam generalnega inšpektorja. Na reorganizaciji orožništva bodo sodelovali inozemski izvedenci. Orožništvo bode sestajalo iz kristijanov in mohamedancev v razmerju prebivalstva dotičnih okrajev. Kjer je večina prebivalstva kristijanska, bodo tudi poljski čuvaji kristijani. Turška vlada bo morala storiti takoj konec roparstvu Arnatov. Vse osebe, preganjane ali kaznovane radi političnih zločinov bodo osvobodjene. Za dežele, ki bodo podrejene generalnemu inšpektorju, se bo sestavljal samostojen proračun in se bodo vsi dohodki porabljali predvsem za potrebe dežele. — Londonski listi pišejo, da ruski generalštab razvija nenavadno veliko delovanje. Vse one čete, ki so o zadnjih vojaških vajah pod Kuropatkinovim poveljništvom tvorile južno armado, da so že od avgusta popolnoma pripravljene za vojno. Število častnikov v vseh južnih polkih da se je močno pomnožilo. — Mnogo nezmožnih častnikov se je premestilo oziroma penzioniralo. Dovršene so tudi priprave za mobilizacijo 100.000 rezervistov prvega in 180.000 drugega razreda.

Prvi korak. Nekateri angleški listi poročajo, da so avstro-ruske reforme prvi korak do samostojnosti Macedonije.

Ropar Weindinger vjet. V soboto 21. t. m. so vjeli v Cogetincih glasovitega roparja Mihaela Weindingerja, radi katerega je živel vse prebivalstvo Slovenskih goric v velikem strahu in radi katerega je bilo orožništvo na nogah noč in dan. Skoro štiri tedne so ga iskali, pa zasledovanec je imel dobra skrivališča v različnih kolarnicah in šupah. V noči od 20. na 21. t. m. je udril Weindinger v klet kmeta Kolbla v Cogetincih ter si z vinom začel gasiti žejo. Navlekel se ga je pošteno. Posestnik je zapazil tatu, ki je zbežal vsled tega v gospodarsko poslopje v seno. Kolbl je poklical med tem svoje ljudi, ki so se oborožili z vilami, grabljami in različnim drugim orodjem ter so šli begunca iskat. Ko so nekoliko časa zaman iskali, začeli so seno preobračati ter so končno zadeli ob Weindingerja, ki je bil močno pijan, kajti zavžito vino ga je tembolj opijanilo, ker je bil jako sestradan. Roparju so potem zvezali z vrvjo roke na hrbtu ter sta ga tamošnji župan Martin Holz in občinski odbornik Jožef Vargin s pomočjo dveh kmečkih fantov peljala k Sv. Trojici na orožniško postajo. Tamošnji zdravnik mu je obvezal rano, katero so naredili Weindingerju z vilami, ko so ga iskali v senu. V pisarni trojiške postaje ga je tamošnji postajevodja zaslišal. Weindinger je takoj obstal umor viničarjeve hčere Hvalič ter je rekel, da je bil pred umorom v kolarnici skrit. Na vprašanje, zakaj je Rozalijo Hvalič umoril, je odgovoril: „Vsled revščine, nisem imel dela in tudi nič jesti.“ Ko ga je postajevodja vprašal, če bi jo bil tudi umoril, ako bi mu bila dala denar, je rekel da ne. Popoldne so oddali roparja v sodnijski zapor pri Sv. Lenartu in zvečer ob pol 7. uri je prišla eskorta v Maribor. Velika množica ljudi je spremljala roparja skozi ulice, skozi katere so ga gnali orožniki. Weindinger izgleda jako klaverno, raztrgan je in mršav ter bled in suh, kar je lahko umevno, ker je mnogo lakote trpel in ni bil nikdar varen pred svojimi zasledovalci. Ni še treba pristaviti, da si je prebivalstvo kar oddahnilo, ko je slišalo, da je zločinec na varnem.

Makedonske akcije v Bolgarski. Okolščina, da je bolgarska vlada razpustila makedonski komite in zaprla poglavarje, ima posledice ki so se dale že prej določiti. Komite deluje 11 let,

9 let ga celo vlada podpira, dve zadnji leti so bili poglavarji na videz v nemilosti in šele sedaj se s tako strogostjo postopa proti njim in sicer ne po domači, inicijativi ampak vsled pritiska tuje sile. Jasno je, da ta korak ne bo razširjal popularnosti ne knezu ne vladi. Po celi deželi so shodi, katerih se udeležuje na tisoče in tisoče ljudi in čujejo se ostri napadi na kneza in vlado. Policija se boji, da ne bi bil storjen atentat na vladarja in zato straži vedno njegovo osebo. Vlada sofijska se je obrnila v Petrograd in po „Standardu“ je dobila nasvet, da naj se ne uda grožnjam in razpusti komite.

Disciplina v italijanski zbornici. Poslanca Sonnino in Di Rudini sta vodja dveh močnih klubov v laški zbornici. Kakor predsednika obljubila sta, da se ob glasovanju odstranita s svojimi somišljeniki iz zbornice. In res, ko je prišlo do glasovanja, vstala sta generala, mogočno korakala proti izhodu, a sledil jima ni nihče: vsi somišljeniki so ostali na svojih mestih in glasovali prav nasprotno onemu, kar je bilo v klubih sklenjeno.

Črnogorci so hudi na svojega kneza. Na svoje stare dni more črnogorski knez doživeti, da je njegov narod, ki ga je oboževal vse žive dni, postal z njim nezadovoljen. Preko Cetinja se poroča, da o božičnih praznikih ni bilo na Cetinju ne kneza in ne jednega drugega člana knežje hiše nasproti staremu običaju, da je knez s svojimi prebil božične praznike sredi svojega naroda. Knez s princem Danilom je odpotoval v Bár, kneževič Mirko pa je dan pred praznikom odpotoval s svojo soprogo na Lloydovem parniku v Trst in Niso. Ta sprememba je silno vžalostila verni narod Črnogorcev, in ki zdaj zmajuje glavo nad svojimi knezi, ki so se mu izneverili.

Nemškega cesarja obdelujejo že zopet razni listi. Očitajo mu, da ni umestno, da stopa vladar s prestola in daje povod s svojimi pismi preprirom. Umestnejše bi bilo, pravijo listi, da bi molčal, nego da bi se umešaval v stvari, v katerih prihaja v poštev vera mnogih milijonov njegovih podanikov.

Dvorni ples. Iz Rima poročajo v neodrešene kraje, da je na dvornem plesu na Quirinalu avstrijski zastopnik izpregovoril z laškim kraljem le nekoliko besed in da je hitro zapustil dvorano. V naši državi izhajajoči laški listi, ki delajo na to, da bi prišel del slovenske zemlje pod savojsko zvezo, poročajo to z vidnim zadovoljstvom.

Bolgarski knez Ferdinand, pobratim črnogorskega kneza Nikite, praznoval je 26. t. m. svoj rojstni dan. „Da bi živel v blagor junaškega naroda, v blagor domovine in da bi se uresničile njegove želje“, — to so voščila, ki jih je prejel od onih, ki ga ljubijo.

Črnogorski princ Mirko mudil se je s svojo soprogo Natalijo nekaj tednov v Nici. Te dni prišla sta v Rim, kjer ostaneta kot gosta laške kraljeve dvojice kakih 10 dni.

Nov škandal na dvoru. Nemško cesarstvo je zopet bogateje za en škandal, podoben saksonskemu. Udova velika vojvodinja v Schwerinu, Anastazija, mati vladajočega vojvode, je že znana zbok svojega razkošnega življenja. Sedaj pa se govori, da ima velika vojvodinja zopet postati mati, čeprav nima moža.

Proti pijančevanju. Na Pruskem so zelo začeli zatirati pijančevanje. V nekaterih okrajih se gostilničarjem, ki so bili zasačeni, da so še dajali pijače ljudem, ki so bili že pijani, vzame gostilniška koncesija, v drugih krajih se je pa policijska ura postavila na deseto uro zvečer in tačas se morajo vse gostilne zapreti. In pri nas?

Pri delu. V Turki v Galiciji sta povodom gradnje nekega predora povodom eksplozije z dinamitom zgubila življenje dva delavca in trije so bili težko ranjeni.

Plin zadušil zaročenca. V Bruselju imel se je poročiti zemljemerec Servais z gđ. Corr, hčerko inženjerja Corr. Še tri dni je manjkalo do poroke. Tri dni pred poroko se poda zaročenec zvečer na najeto novo stanovanje, da se prepriča, je li vse v redu. Ko je vse pregledal in našel vse v redu, sklenil je ostati čez noč tam ter spati v novem stanovanju. Drugi dan bilo je to v nedeljo, pa je imel priti na obed k svoji zaročenki. Dolgo so ga pričakovali, a njega

ni bilo. Konečno ga je šel inženir g. Corr iskat. Ko ga ni našel nikjer drugod, napotil se je k novemu stanovanju. Zvonil je tudi tu delj časa, a nikdo se ni oglasil. Zdaj pa spleza na zid vrtnih ograje ter gre od tod v stanovanje. Tu pa najde namenjenega zeta ležečega mrtvega na tleh. In kaj se je zgodilo? Ko je namreč Servais ogledoval stanovanje, je brzkone dregnil z dežnikom ob plinovo zaklopnico; vlegel se je v posteljo, a izpuhteli plin ga je zadušil.

Moravski kmetje dedič milijonov. Dedščino v vrednosti 5 milijonov dolarjev priznalo je okrajno glavarstvo v Dulutu, v državi Minnesota petim priprostim Moravcem. Po izreku sodnije podedujejo 160 njiv, ki imajo v sebi veliko množino jako dobrega železa. Ta kraj leži v hribih Mezaza, zapadno od Zgornjega jezera blizu kanadske meje. Imena dedičev so: Andrej, Anton, Franc in Marija Müller in Katarina Strachel. Ti so bratje in sestre pokojnega Janeza Müller, ki pa je mislil, da je njegovo posestvo brez vrednosti in je leta 1898. umrl v sirotišnici.

Štirje dečki na begu proti Venezueli. Pred nekaj dnevi pobegnili so štirje dečki iz Hernalsa. Vzrok njihovem skrivnemu begu je bil, ker so se v Venezueli hoteli udeležiti vojske. Z 18 kronami, katere so si prihranili, kupili so si samokrese. Da bi prišli v Južno Ameriko, nastopali so kot muzikalno društvo, da so si prislužili živeža. Do tega koraka jih je priviedlo branje indijanerc. Imena dečkov so: Alojzij in Leopold Cigler, stara 12 in 13 let in ravno toliko stara Ljudevit Ernsthacher in Edvard Negratschki.

Blaten dež. Iz Linca se poroča: Pred nekaj dnevi padal je po dvadnevem široko in nenavadno visoki temperaturi v Ištu in Beklabruku z blatom pomešan dež, katero blato se je nabralo na oblekah, dežnikih in šipah.

Nesreča pri pustnem sprevodu. V nekem mestu, Maver po imenu, priredili so maškerado. Pustni sprevod se je pomikal po mestu in gledalci so uživali mnogo veselja. Kar pridrdra nasproti sprevodu avtomobil, kateri je splasil konja, vpreženega v voz, ki je sledil sprevodu. Konj se je spustil v tek skozi množico po ulicah in ranil tri osebe. Jeden gledalec, z imenom Justin Latkovic, stanujoč na Dunaju, vstrašil se je konja tako zelo, da je bežal v bližnjo gostilno, kjer se je zgrudil, od kapi zadet, na tla. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Pustni ženin. „Bele gradove“ je obetal dekletam v Budimpešti vojak stražmešter Julij Satan. Ni mu bilo dovolj, da je nosil ime peklenškega poglavarja, hotel je imeti tudi njegovo zlobo in zvižajo. In dosegel je kmalu vse to, Iskal si je nevesto, a mesto ene našel jih je kar na tucate. Z vsemi je bil zaročen in vse so mu dajale denar, da si najme stanovanje, da si kupi pohištvo in druge take potrebne in nepotrebne stvari. A sam tudi ni hotel biti „praznega žepa“, kakor so navadno vojaki. Kazal je neki pisani dokument, po katerem je podedoval 6000 kron. Seveda je bil papir ponarejen in tako tudi na njem pečat vojnega ministerstva. Naš Satan je živel kakor maček ob špehu. Ali neki dan je bil vsega konec. Med tolikimi dekleti se je našla vendar ena pametna. Ko je videla, da noče lepi Julij spolniti nobene obljube, je začela sumiti in kmalu je spoznala, da leži onih 6000 kron v — glavi Satanovi. In res je bilo tako. Prijavila ga je sodišču. A tam so našli, da ni nobenega Julija Satana, pač pa, da živi neki Julij Toth, ki je spravił mnogo lahkomišljenih deklet na led. Obsodili so ga v ječo in zdaj si tam obližuje dolge madžarske brke.

GLASNIK.

Delavske drobtine.

Vabilo k društvenemu večeru katerega priredi katoliško delavsko društvo na Jesenicah kot o d h o d n i c o svojemu ustanovitelju prečast. gosp. župniku Avguštinu Šinkovec s sodelovanjem Marijinih družb, obeh pevskih in tamburaškega zbora v nedeljo, 1. marca, v društveni

dvorani na Savi šte. 8. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K, ostali sedeži po 60 vin. — Stojišča po 40 vin., za ude po 30 vin. Vspored 1. * * * Valovi Donave. Udarjajo tamburaši. 2. P. H. Sattner: Na planine. Poje mešani zbor z bariton-solo. 3. J. Aljaž: Občutki, Moški zbor z bariton-solo. 4. J. Savinšek: Za slovo. Poje mešani zbor. 5. P. H.: Venec pesmic. Poje otroški zbor. 6. Deklamacija: Ob razstanku. Deklamujejo: Mici Robič, Ivanka Jeraša in Anton Jeraša. 7. Eisenhuth: Pesmi glas, mazurka. 8. P. Hug. Sattner: Pogled v nedolžno oko. Poje moški kvartet. 9. Anton Foerster: Mladi mornar. Besede zložil dr. Josip Debevec. Šesteroglasni mešani zbor s samospevi. 10. * * * Napred, udarjajo amburaši. 11. Prolog k igri: Sv. Germana. Govori Anica Smolej. 12. Sveta Germana. Igra s petjem v treh dejanjih. 13. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi Katol. delavsko društvo.

Predpustnica katoliškega društva rokodelskih pomočnikov je v nedeljo v „Rokodelskem domu“ prav dobro vspela. Petje naš je v vsakem oziru zadovoljilo, in občinstvo je opetovano izraževalo svoje odobravanje mnogobrojnemu, dobro izvežbanemu pevskega zboru, kakor tudi gg. pevcem, ki so nastopili v samospevih in dvospevih. Saljivi, dobro osoljeni kupleti postrežkovi so vzbudili mnogo smeha. — Glavna točka vsporeda je bila igra „Občinski tepček“, gotovo ena najboljših naših šaloiger in prav primerna za vprizoritv. Občinstvo je z živahno veselostjo ves čas spremljevalo igro, kar je dokaz, da so igralci storili svojo dolžnost. Naslovno ulogo je izborni igral g. Ložar. Njegov nastop v tej igri bi delal čast vsakemu odr. V prav spretnih rokah so bile tudi dobro pogojene uloge policajeva, pisarjeva in pa uloga županovega hlapca. — Veselica je bila dobro obiskana, mnogi niti prostora niso dobili.

Papeževo petindvajsetletnico obhajala bodo nemška krščanska delavska društva 1. marca; slov. krščansko socijalna zveza, kakor znano, 8. marca. Slovenska naša društva prosimo, slavje najslovesneje in, če le mogoče, 8. marca praznovati in nam o slavlju kratko poročati.

Stavka krojačev na Dunaju je imela znaten vspeh. Delavna doba se je znižala na 11 ur, ki je bila prej 14 do 16 ur; nadalje se je zvišala plača pri delavcih, ki delajo od kosa, za 20%, in se je dosegla prepoved, da pomočniki ne smejo stanovati pri mojstrih. Štrajk so vodili krščanski socijalci.

Krščanska strokovna zveza za lesne delavce v Avstriji se snuje na Dunaju. Predložena pravila pa ministerstvo ni potrdilo. V predloženih pravilih niso našle pred oči vlade sledeče določbe: člani smejo vlagati prostovoljne prispevke za izboljšanje svojega gospodarskega stanja, kakor tudi podpora za brezposelne. Značilno je pri tem, da skoro vsa socijalno demokratska strokovna društva pred nosom oblastij nabirajo prispevke za izboljšanje svojega položaja; seveda se krščanskim delavcem ne dovoli to, kar se dovoljuje delavcem socijalno-demokratskega naziranja. Jako značilno za avstrijske razmere.

87.956 kron dobička je imela socijalno-demokratska „Volkstribuna“ v kratkih letih. Krščanski delavci naj bi v požrtvovalnosti za časopisje posnemali svoje rudeče stanovske tovariše in podpirali krščansko časopisje.

Socijalno-demokratski voditelj „štrajkbrehar“. V Düsseldorfu so pri gradnji ondotne realke krščanski delavci radi nizke plače pričeli stavkati. Načelnik ondotne socijalnodemokratske strokovne zveze je pa še z nekaterimi „sodrug“ prevzel delo s 3 markami 50 h, za dve marki ceneje, nego so zahtevali ondotni krščansko organizirani delavci. Fej!

Zmaga krščanskih delavcev na Nemškem. V Monakovem so pri volitvi v delavski odbor dobili 11 mandatov, socijalni demokratje pa le pet. Pri volitvah v obrtni odsek v Peine v Hannoveru so tudi zmagali krščanski delavci.

Strokovna zveza krščanskih rudarjev v Nemčiji je imela 1. in 2. februarja svoje osmo občno zborovanje v Datmundu. Na zborovanju je bilo 450 delegatov iz raznih krajev Nemčije. Poročilo načelstva izkazuje 40.208 članov. Do-

hodkov je bilo 1901. l. 291.280 mark, izdala je organizacija 105.582 mark. Premoženje zveze je znašalo 31. decembra 1902. leta 199.727 mark 75 fenigov. L. 1901. je bilo 33.000 članov; število članov bilo bi se v preteklem letu zdatneje pomnožilo, ako bi ne bila v Nemčiji lani vladala gospodarska kriza. V zvezi je tudi bolniška blagajna, ki je imela nad 3000 članov in je v preteklem letu izplačala 33.419 mark bolnišnice za 48.736 bolniških dni.

Organizacija angleških rudarjev. Na Angleškem je bilo koncem l. 1901. v Trade unions v 1236 delavskih zvezah organiziranih 1.922.780 delavcev. Rudarji so imeli 54 strokovnih zvez s 505.083 člani, 15 najvažnejših rudarskih zvez je imelo pri 248.868 članih 310.739 funtov šterlingov (približno 6.214.780 kron) dohodkov, stroškov pa 196.052 funtov šterlingov, premoženje pa je znašalo 853.382 funtov šterlingov. Izdatki bili so sledeči pri navedenih 15 zvezah: za podporo o stavnkah 67.434 f. št., za bolniško podporo in podpore za slučaj nezgod 35.448 f. št., za podporo brezposelnim 17.727 funtov št., pogrebščine 12.683 f. št., ostale podpore in nakazila 11.392 funtov št., upravni in razni stroški 51.378 funtov šterlingov.

Važnost delavske samomoči pri strokovnih društvi in zadrugah na Angleškem razvidimo iz sledečega pregleda: Vse skupaj imajo premoženja 6.796.754.060 kron. Lastniki tega bogastva je 25.363.290 oseb in sicer se premoženje porazdeli tako-le:

	člani	funtov
stavnbene zadruge	602.981	60.776.508
pomožne blagajne	11.750.130	29.487.619
zadruge	1.741.062	35.099.370
strokovna društva	1.436.283	3.515.007
starostne tovarniške blag.	100.397	30.585
delavske posojilnice	31.542	250.909
banke železničarjev	52.730	4.654.112
ljudske hranilne banke	1.601.485	57.196.458
delavske hranilnice	8.046.680	138.818.175

Ven s splošno volivno pravico! Zatevajmo to tudi v Ljubljani od občinskega sveta!

Delavci, spregovorite odločno besedo po pravicah, ki Vam jih daje ustava!

Spominjajte se ljudskega sklada!

Zadružna tiskarna v Ljubljani

Stari trg šte. 19

priporoča

najnovije vizitnice, kovert s firmo, naslovna pisma ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Pristno čebelno-voščene sveče

4 47-4

prodaja

Janko Šink, svečar v Kranju

kg po 5 K, poštne prosto.

Pozor! Pozor!

V torek, dne 3. marca

bo v veliki dvorani „Katoliškega Doma“

ob 1/28. uri zvečer

zanimivo javno predavanje.

Prihitite k predavanju v obilnem številu!

Odbor „Slovenske kršč. soc. zveze.“

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA St. Ulrich Gröden Tirol.

Slovenska delavnica za vsa cerkvena dela od prečastitih gospodov duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje svetnikov, altarjev, prižnic, križevih potoč rezljanih (Relief) in na platno slikave, v vsakem slogu in po mogoče nizki ceni. Betlehemske jaslice s 15 rezljanimi podobami in 16 živali od 50 kron više. Umetno izdelane „Ljurske votline“ i. t. d.

Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za altarje originalne načrte. — Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano božje razpeljo zastoj.

Za cenjena naročila prosim

48 12-4

Konrad Skaza.

Blag. gosp.

Piccoli,

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospe, katera je trpela dolgo časa na nervoznosti, sem uporabljal z izvrstnim vspehom Vaše železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. štabni zdravnik
Raštelj, št. 19.

Gorica, 6. junija 1901.

III 40 10-7

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg št. 19

sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldan hranilne vloge ter jih obrestuje

4 3/4 %

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto,
Rentni davek plača hranilnica sama.

Simon Pogačar l. r.

predsednik.

Andrej Zamejc l. r., stolni dekan,

I. podpredsednik.

Dr. V. Gregorič l. r.

II. podpredsednik.

Rajko Samsa l. r.

ravnatelj.

3 10-4